

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน
ในพื้นที่ตำบลลิ้งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
Participation of Government-Sponsored Occupational Groups in Taling
Chan Sub-district, Ban Dan Lan Hoi District, Sukhothai Province

วิจิตรา ยาวีเล็ง

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
E-mail: wichitar.y@psru.ac.th

ธนัสถา โรจนตรกุล

อาจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
E-mail: tangkwa_tk@hotmail.com

Wichitar Yawiloeng

Student, Master of Public Administration Program,
College of Management and Development PibulsongkramRajabhat University
Tanastha Rojanatrakul
Lecturer, Master of Public Administration Program,
College of Management and Development PibulsongkramRajabhat University

รับเข้า: 28 กุมภาพันธ์ 2564 แก้ไข: 4 มีนาคม 2564 ตอบรับ: 20 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย กำหนดประชากร คือ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยและเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 288 ราย เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงในรูปแบบของความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ทดสอบ คือ t-test, F-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) เสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ควรมีกำหนดแนวทางและสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพของชุมชน ต้องมีการรวมกลุ่มอาชีพและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ทำให้เกิดเชื่อในพลังของกลุ่มอาชีพ รวมถึงมีมุมมองหรือเป้าหมายเดียวกันของสมาชิก อีกทั้งยังต้องประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่สนับสนุนเพื่อให้กิจกรรมของกลุ่มประสบความสำเร็จส่งผลให้กลุ่มอาชีพมีความมั่นคงและยั่งยืน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม สมาชิกกลุ่มอาชีพ ภาครัฐสนับสนุน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of participation of members of government-sponsored occupation groups, 2) to compare the differences of personal factors with the participation of members of government-sponsored occupational groups, and 3) to study a proposal for a guideline for the development of participation of members of the government-supported occupational group in the Taling Chan area, Ban Dan Lan Hoi District. The population of Sukhothai was the sample group in the research study and respondents, 288 people. The research tool was a questionnaire. The researcher chose to use statistics for data analysis as follows. By distributing it in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics The statistics used in the test analysis are the t-test, and F-test.

The results of the study were as follows: 1) the degree of participation of government-supported occupational group members, the average was at a high level. 2) Personal factors, gender, age, level of education, and occupation. This affects the participation of members of government-sponsored occupational groups, differed statistically at the level 0.05 and 3) suggesting the development of participation of members of the public sector-sponsored occupation group. Professional integration and participation of professional group members are required. Believe in the power of a professional group, as well as having the same views or goals as its members. It also requires coordination

with relevant agencies and support agencies in order for the group's activities to be successful, resulting in a stable and sustainable career group.

Keywords: participation, occupational groups, government-sponsored

บทนำ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 จนถึงปัจจุบัน ได้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยได้นำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ในการพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) การพัฒนาชุมชนเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลเพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่และมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้มีความเสมอภาคกัน ซึ่งใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยปี พ.ศ.2552 โดยให้กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน โดยกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน พร้อมทั้งจัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความก้าวหน้าและมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2554) การพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี การดำเนินการตามโครงการหรือนโยบายต่าง ๆ นั้นจะทราบว่าบรรลุผลสำเร็จเพียงใดจำเป็นต้องมีการ ประเมินประสิทธิผลถึงความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ของการบรรลุวัตถุประสงค์ (Goal Attainment) และการประเมินผลโดยประชาชน (Public Evaluation of Policy Effectiveness) ซึ่งประเมินจากความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งโครงการที่นิยมประเมินประสิทธิผลนั้น มักเป็นโครงการที่เกี่ยวกับด้านสังคม (วิลดา อินฉัตร และคณะ, 2560) และความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กร เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนากลุ่ม ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน แบ่งเป็น 3

ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้แตกต่างกัน จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ด้านบริหารคน คือ กรรมการ สมาชิกคนในชุมชน 2) ด้านบริหารงาน คือ กองทุน กฎระเบียบ กิจกรรมของกลุ่ม 3) ด้านบริหารผลประโยชน์ ผลประโยชน์ต่อสมาชิก ผลประโยชน์ต่อกลุ่ม ผลประโยชน์ต่อชุมชน การพัฒนากลุ่มอาชีพให้สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพได้อย่างยั่งยืนนั้น กลุ่มอาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้ 1) การบริหารจัดการ เช่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่มที่เหมาะสม เป็นธรรม และสมาชิกมีความพึงพอใจ เป็นต้น 2) การพัฒนาด้านการผลิต เช่น ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย ความหลากหลายของผลผลิต การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การคัดวัตถุดิบที่มีคุณภาพ คำนึงถึงความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การขอเครื่องหมายรับรองคุณภาพ เช่น มฟช. อย. ฮาลาล เป็นต้น 3) การส่งเสริมช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เป็นการเปิดโอกาสในการสร้างการรับรู้ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ เป็นต้น 4) การจัดสรรผลกำไร เช่น การจัดสรรสวัสดิการ เช่น การจัดฌาปนกิจ ค่ารักษาพยาบาล การจัดสรรเป็นทุนของกลุ่ม การปันผลแก่สมาชิก เป็นต้น ซึ่งทำให้ภาครัฐที่มีภารกิจ หน้าที่ ที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาสนับสนุนแนวทางต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2560)

ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย มีหมู่บ้านในเขตปกครอง 10 หมู่บ้าน มีระยะห่างจากอำเภอบ้านด่านลานหอย ประมาณ 30 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสุโขทัย 58 กิโลเมตร ชาวบ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลตลิ่งชันมีเนื้อที่โดยประมาณ 334 ตารางกิโลเมตร (208,750 ไร่) มีกลุ่มอาชีพที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านด่านลานหอย และจากสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย ถือเป็นกลุ่มอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐถึง 31 กลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มอาชีพที่ประสงค์เข้ารับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกรมการพัฒนาชุมชน โดยการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 5 กลุ่ม (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านด่านลานหอย พฤษภาคม 2563)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน และตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของประชาชนที่อยากจะให้เกิดขึ้นกับการพัฒนาชุมชน โดยประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น และเสนอแนวทางการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานรัฐยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชน และประชาชนพร้อมยอมรับ และรับฟังเงื่อนไขของชุมชน โดยมองประเด็นเรื่องผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ เพื่อนำไปแนวทางการพัฒนาชุมชนในการพัฒนาชุมชนที่ภาครัฐสนับสนุนกลยุทธ์ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กำหนดประชากร คือ สมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนพักอาศัยอยู่ในตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1,023 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านด่านลานหอย, 2563) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการใช้สูตรของ Yamane (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556: 28) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 เท่ากับ 288 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งตามสัดส่วนของประชากร ตามพื้นที่กำหนดไว้ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจนครบจำนวน

ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่ง 2 กลุ่ม คือ คณะกรรมการกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนพักอาศัยอยู่ในตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ท่าน และเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนดูแลตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 ท่าน กับปลัดอำเภอที่ดูแลตำบลลิ้นจี่ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน

เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย แบ่งออก 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับข้อมูลใช้กับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 กับ ข้อที่ 2 กับข้อมูลเชิงคุณภาพ สำหรับข้อมูลใช้กับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ดังนี้

สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close ended Questionnaire) แบ่งเป็นเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลลี้ช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มอาชีพ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มอาชีพ จำนวนทั้งหมด 24 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นแนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลี้ช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ มีประเด็นมาจากระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลลี้ช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โดยวิธีการค่าเฉลี่ยสูงสุด และการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน มาพิจารณาและปรับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi Structural Interview) มีการสนทนากลุ่มย่อย (Small Group Discussion) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลี้ช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามจากนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน โดยวิธีการค่าเฉลี่ยสูงสุด และตัวแปรจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน โดยใช้วิธีการที่ยืดหยุ่นซึ่งผู้ตอบสามารถตอบคำถามหรือให้ความเห็นอื่นที่แตกต่างไปจากข้อคำถามที่กำหนดไว้ได้ เพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลี้ช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงความครอบคลุมเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในสำนวนภาษาของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ปรากฏผลว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ผล ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 1.00 มากกว่า 0.50 ($IOC > .50$) และ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.946 มากกว่าเกณฑ์ 0.70 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์สามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน คือ t-distribution (t-test), F-distribution (F-test)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์สามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสาร จากแบบสอบถาม เพื่อนำมาสังเคราะห์ตีความหาข้อสรุป แล้วนำเสนอข้อค้นพบ ด้วยการอธิบายเชิงพรรณนาโดยใช้หลักการให้เหตุผลในเชิงตรรกวิทยา (Logical Reasoning) ที่ประกอบด้วยการอุปนัย (Induction) จากส่วนย่อยไปส่วนใหญ่ และการบรรยายเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analytic)

ผลการวิจัย

ปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	42.36
หญิง	166	57.64
รวม	288	100.00
อายุ		
20 - 30 ปี	26	9.03
31 - 40 ปี	132	45.83
41 - 50 ปี	101	35.07
50 ปีขึ้นไป	29	1.07
รวม	288	100.00

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	7	2.43
มัธยมต้น/มัธยมปลาย/ เทียบเท่า	173	60.07
ปริญญาตรี	86	29.86
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	22	7.64
รวม	288	100.00
อาชีพ		
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	59	2.49
รับจ้าง	62	21.53
ค้าขาย	87	30.21
เกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่/ทำนา	80	27.78
รวม	288	100.00

ตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.64 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.83 รองลงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.07 ระดับการศึกษามัธยมต้น/มัธยมปลาย เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 60.07 รองลงระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.86 และอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 30.21 รองลงอาชีพเกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่/ทำนา คิดเป็นร้อยละ 27.78

ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	SD	ความหมาย
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.77	0.46	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.53	0.54	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.73	0.40	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.47	0.34	มาก
รวม	3.56	0.37	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{x}=3.56$, $SD= 0.37$) โดยด้านที่มีการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{x}=3.77$, $SD= 0.46$) รองลง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก และ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{x}=3.47$, $SD= 0.34$)

การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.
1 เพศ	2.799		.005*
2 อายุ		3.040	.029*
3 ระดับการศึกษา		3.324	.020*
4 อาชีพ		4.299	.005*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยเพศ ซึ่งวิเคราะห์ด้วยค่า t-test มีค่า sig .005 และ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งวิเคราะห์ด้วยค่า F-test มีค่า Sig. เท่ากับ .029, .020 และ .005 ตามลำดับ มีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ในพื้นที่ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวทางแก้ไขปัญหและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนในพื้นที่ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการกำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ที่จะกำหนดแนวทาง และสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพของชุมชนเพราะการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลโดยตรงต่อการประกอบอาชีพ ถ้าขาดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสภาพการณ์ดังกล่าวย่อมทำให้ความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้นถดถอยลงไปทุกที ดังนั้น

การรวมกลุ่มอาชีพและการพัฒนาอาชีพจึงเป็นช่องทางหนึ่งเพื่อสร้างการต่อรองและเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้การประกอบอาชีพมีความมั่นคง และยั่งยืน อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มอาชีพให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ต้องเกิดจากพลังใจที่เชื่อมั่นในกลุ่มอาชีพและเชื่อในพลังของกลุ่มอาชีพ รวมถึงมีมุมมองหรือเป้าหมายเดียวกันของสมาชิก อีกทั้งยังต้องประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่สนับสนุนเพื่อให้กิจกรรมของกลุ่มประสบความสำเร็จส่งผลให้กลุ่มอาชีพมีความมั่นคงและยั่งยืน

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมาก โดยเรียงลำดับระดับการมีส่วนร่วมมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมาก อันดับที่ 2 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมาก อันดับที่ 3 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมาก และอันดับที่ 4 คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของสมาชิกกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมาก ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนากระบวนการการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มอาชีพ โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมในการปฏิบัติร่วมในการรับผลประโยชน์ และร่วมในการประเมินผลเพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลต่อการบริหารราชการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ฐิติพงศ์ โกสินต์ (2558) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับสูงมาก 1 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ระดับสูง 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดคุณภาพและประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

1.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานของกลุ่มอาชีพ โดยผ่านมติการประชุมของสมาชิกกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากและประเด็นที่สำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎ ระเบียบ ของ

กลุ่มอาชีพ ทั้งเนื่องการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มจากรวมกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน โดยมีการอภิปรายถึง ปัญหาและความต้องการมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนมีกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะรวมกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนเพื่อใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างดำเนินงานกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนโดยผ่านการใช้ขบวนการตัดสินใจในระยะนี้สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญของท้องถิ่นเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้น และเสนอกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งคนในท้องถิ่นสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นกลุ่มอาชีพ ทั้งในเรื่องการเงิน การจัดสรรบุคลากร ตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ซึ่งสอดคล้องงานของ จีรพงษ์ บำรุงพันธ์ (2558) การศึกษาเรื่องการพัฒนาความร่วมมือมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ย่อยของอำเภอ IPAN อำเภอพระแสงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การติดตามประเมินผล การวางแผน และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับการปฏิบัติการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลอโป้น มีความรู้ เจตคติ และทักษะที่ดีต่อการมีส่วนร่วมฯ เพิ่มขึ้น

1.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลลึงชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในรูปแบบของรายได้จากกิจกรรมของกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากและประเด็นที่สำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องสนับสนุนของภาครัฐตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจาก เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมที่เกิดจากสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนมีความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนาอาชีพเพื่อพึ่งพาตนเอง และสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน เช่น การนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสินค้า เพื่อการลดต้นทุนการผลิตเช่นการนำดินที่มีอยู่ในพื้นที่มาอัดผงทำดอกไม้ สมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีวัฒน์ จิตติเวชกุล (2563) การศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในชุมชนมหาสวัสดิ์จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมหาสวัสดิ์ เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ที่โปรดเกล้าฯ ให้มีการขุดคลองมหาสวัสดิ์ เพื่อใช้เป็นเส้นทางไปนมัสการพระปฐมเจดีย์ สมาชิกชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในปัจจุบันมีการจัดการใช้ทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริมผลิตภาพชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบสำคัญในการจัดการทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม มี 3 ด้าน คือ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนมนุษย์ และทุนทางสังคม ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย และกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนได้ว่าได้มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มอาชีพอย่างแท้จริง

1.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มอาชีพให้มีความสำคัญมากที่สุด คือ มีส่วนร่วม ในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารของกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากและประเด็นที่สำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่กลุ่มอาชีพจัดขึ้นเอง ทั้งนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน จึงได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน กลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนจัดทำขึ้น การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน และได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงหรือเป็นกรรมการร่วมในการบริหารงานกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ก่อเกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มอาชีพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นางเยาว์ ทองสุก (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอลีเกา จังหวัดตรัง” พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ ในระดับมากการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ตลอดถึงให้ ข้อมูลแก่สมาชิกในชุมชนผ่านการสื่อสารภายในกลุ่ม ด้วยมีการแลกเปลี่ยนรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทั้งการคัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชน รวมถึงการรับทราบนโยบาย และการปฏิบัติงาน แผนงาน งบประมาณ จากการประชุมในระดับหมู่บ้านและระดับ กลุ่มเป็นประจำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากประชาชน ในชุมชนจะสะท้อนให้เห็นความต้องการและเป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจใน กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนตั้งแต่เริ่มต้น ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ จากสมาชิกในกลุ่มซึ่งเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งในชุมชน จึงทำให้ประชาชนในชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการมีส่วนร่วม ต่อการดำเนินงานในกิจกรรมและโครงการของชุมชนเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแผนและโครงการต่าง ๆ ทำให้ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนต่อประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก เมื่อกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ล้วนออกมาจากความต้องการของประชาชน ในชุมชนเองผลของกิจกรรมหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงเกิดขึ้นแก่ประชาชนในชุมชนตรงตามความต้องการ

1.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม โครงการของกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับการมีส่วนร่วมมากและประเด็นที่สำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือบุคคลภายนอกกลุ่มอาชีพ สามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม โครงการ ของกลุ่มอาชีพส่งผลให้เกิดการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคำแนะนำของ กลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน รวมทั้งรับรู้/รับทราบการรายงานผลการดำเนินงาน/โครงการในการพัฒนา

กลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน ต่อเนื่องการติดตามผลการดำเนินงานของ กลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน อย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผล การดำเนินงานของ กลุ่มอาชีพที่ ภาครัฐสนับสนุนเป็นการควบคุมการใช้บริหารของกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนอีกนัยหนึ่งด้วยซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของสมาชิกกลุ่มอาชีพนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด ศรีสิงห์ (2558) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมของประชาชนในเขต เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนากิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการมี ส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก การมีส่วนร่วมใน ขั้นตอนนี้เป็นส่วนร่วมที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนไม่สามารถ เข้าใจปัญหาและค้นหาปัญหาได้ด้วยตนเอง การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ก็จะไม่ มีประโยชน์ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนไม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเข้าร่วม กลุ่มอาชีพ ซึ่งแสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของ สมาชิกกลุ่ม อาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนมีผลต่อการมีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุนเริ่มค้นคว้าและ สร้างรูปแบบการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของกลุ่มอาชีพหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็น ประโยชน์ต่อกลุ่มอาชีพตนเอง หรือสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มอาชีพ ให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ได้มากที่สุด ไม่กระทบถึงสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้นำและสมาชิกกลุ่มอาชีพร่วมกันก่อตั้ง กลุ่มผู้เข้าร่วมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ปิณณทัต บณขุนทด (2562) การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอมือง จังหวัด บุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีส่วนร่วม ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในระดับมาก ด้าน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มี ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล กระตุ้นให้ ประชาชนมีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาในชุมชน และกำหนดนโยบายด้านการมี ส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสออกมามีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ในแต่ละด้านควรปรับปรุงพัฒนาดังนี้

1. กำหนดแนวทางและสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพของชุมชนที่เกิดรวมเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ เกิดจากความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิกของกลุ่มที่มีเป้าหมายให้กิจกรรมของกลุ่มนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ดี เป็นกลุ่มที่ดำเนินตามข้อตกลงในกลุ่มและปฏิบัติร่วมกัน และสมาชิกของกลุ่มทุกคนมุ่งเป้าหมายในผลสำเร็จของงานมากกว่าตัวบุคคลที่มีอำนาจควบคุมการจัดการกลุ่มอาชีพ

2. การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มอาชีพ เกิดจากความเสี่ยงในการประกอบอาชีพทั้งความเสี่ยงทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น และความเสี่ยงทางกายภาพ เช่น วัตถุอันตราย สิ่งแวดล้อม สุขภาพร่างกาย เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว มีผลต่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ดังนั้นพลังของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ พลังใจในสมาชิกของกลุ่มที่เชื่อว่าทำได้และเชื่อมั่นในกลุ่มอาชีพ และพลังของกลุ่มอาชีพที่มีการจัดสรรงานอย่างยุติธรรม มีความสามารถในการสร้างเครือข่าย และมีความสามารถในการแข่งขันย่อมนำไปสู่การเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืนและความมั่นคงให้แก่สมาชิกในกลุ่มอาชีพ

3. การพัฒนาอาชีพมีความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลต่อการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาอาชีพ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันของบุคคลทางด้านความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ความสามารถของบุคคล บุคคลแต่ละบุคคลจะมีความสามารถที่เกิดจากประสบการณ์ และการรับรู้ ต่างกันหรือที่เรียกว่าขีดความสามารถต่างกันที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนางานต่างกัน คุณสมบัติต่อความต้องการของอาชีพ อาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีความสามารถความสนใจ และบุคลิกภาพแตกต่างกันไปในแต่ละอาชีพ ความชอบและความสามารถในการอาชีพขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและสภาพการเลียนแบบซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการเลือกและการตัดสินใจในอาชีพจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

4. รูปแบบอาชีพ รูปแบบอาชีพขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ สติปัญญา บุคลิกภาพและโอกาสที่บุคคลได้รับ การได้รับแนวทางในการพัฒนาอาชีพ เป็นการกำหนดช่องทางการพัฒนาโดยช่วยให้เกิดภาวะทางความสามารถและความสนใจด้วยการให้ทดลองฝึกงานตามโอกาสอันควร

5. กระบวนการพัฒนาอาชีพเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญร่วมกันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับความสนใจความถนัดย่อมทำให้เกิดการประสานความเข้ากันในความสามารถที่บุคคลพึงมีและโอกาสทางอาชีพที่จะเป็นไปได้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน กรณีศึกษา ตำบลลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่ภาครัฐสนับสนุน พื้นที่มีลักษณะที่แตกต่างจากกรณีศึกษา จะได้พบบริบทที่แตกต่างกันออกไป เป็นการส่งเสริมข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2554). ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน (2555-2559). กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- _____. (2560). แนวทางการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับบริหารและวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรพงษ์ บำรุงพันธ์. (2558). การศึกษาเรื่องการพัฒนาความร่วมมือของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ย่อยของอำเภอ IPAN อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *Suratthani Rajabhat Journal*, 2(2): 115-132.
- ฐิติพงศ์ โกสันต์. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก. *วารสารวิจัยและพัฒนาโลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2): 381-389.
- ทวีวัฒน์ จิตติเวชกุล. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในชุมชนมหาสวัสดิ์จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 7(1): 41-48.
- นงเยาว์ ทองสุก. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(3) 44- 58.
- ปณณทัต บนขุนทด. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาราชมนตรี*, 6(1): 209-222.
- วิลดา อินฉัตร และคณะ. (2560). แนวทางการบริหารนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นของ พื้นที่ภาคอีสานตอนใต้. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(12): 38-49.

สมคิด ศรีสิงห์. (2558). การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 9(2): 57-63.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านด่านลานหอย. (2563). ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.

Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers Inc.